

Suolijärven kalatalousalueen kertomus vuoden 2024 toi- minnasta

KUUDES TOIMINTAVUOSI

Sisällys

1. KOTIPAIKKA, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ.....	2
2. KALATALOUSALUEEN YLEISKOKOUS.....	2
3. KALATALOUSALUEEN HALLINTO	2
3.1 Hallitus.....	2
3.2. Kalatalousalueen jäsenet.....	4
4. KÄYTTÖ-JA HOITOSUUNNITELMAN TOIMEENPANO JA KALASTUKSEN SEKÄ KALAKANTOJEN HOITOTOIMENPITEIDEN SEURANTATIETOJEN KERÄÄMINEN.....	5
4.1.Taimen tutkimus	5
4.2. Suolijärven kalanhoitovelvoite	5
4.3. Muu kalavesien hoito.....	6
5. KALASTUKSEN VALVONTA	6
6. KALASTONHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVAT KORVAUKSET VESIALUEIDEN OMISTAJILLE.....	6
7. SUOLIJÄRVEN VIEHEKALASTUKSEN YHTEINÄISLUPA-ALUE	7

1. KOTIPAikka, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ

Kalatalousalue toimii Posion kunnan alueella. Kalatalousalueen rajat on vahvistettu 13. päivänä joulukuuta 2017 annetulla ELY-keskus/Pohjois-Suomen Kalatalouspalvelut päätöksellä LAPELY 1488 / 5730 – 2017.

Kalatalousalue käsittää seuraavat suurimmat vesialueet: Ala-Suolijärvi, Yli-Suolijärvi, Luovijärvi, Timisjärvi, Kiekkijärvi, Näskämö, Saarijärvi, Ala-Askanjärvi, Irnijärvi, Nolimo, Isojärvi, Hietajärvi, Karhujärvi, Mourujärvi. Kalatalousalueen vesipinta-ala on yhteensä 19 358,09 hehtaaria (tieto Kalpasta).

Kalatalousalueen tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta sekä edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämiseksi.

2. KALATALOUSALUEEN YLEISKOKOUS

Kalatalousalueen yleiskokous pidettiin 14.5.2024 Posiolla Lomakeskus Himmerkissä. Yleiskokoukseen osallistui kuusi jäsenyhteisön edustajaa. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

3. KALATALOUSALUEEN HALLINTO

3.1 Hallitus

Suolijärven kalatalousalueen hallitukseen kuuluu yhdeksän jäsentä, joista toimintavuonna ero-
vuorossa olivat Kari Henttunen, Jarmo Palojarvi ja Jari Karjalainen. Erovuorossa olleet hallituksen jäsenet valittiin uudelleen yleiskokouksessa.

Hallituksen kokoonpano:

Juhani Veijonaho, puheenjohtaja

Keimo Lehtiniemi, varapuheenjohtaja

Jari Karjalainen

Eero Hartikainen

Seppo Ruokamo

Tarmo Tiihonen

Ari Takapuro

Kari Henttunen

Jarmo Palojarvi

Toiminnanjohtajan tehtäviä hoiti Lapin Kalatalouskeskus ry ja siellä vastuullisena toiminnanjohtajana Anna-Leena Inkerö. Taloushallintopalvelut tuottivat Kasvun Kaverit Oy.

Hallitus kokoontui toimintakauden aikana neljä kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 50 asiakohtaa.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin seuraavia asioita:

Päivä päätöskohta Asia

17.1.2024	9	Suolijärvien viehekalastuksen yhtenäislupa-alueen asiat.
	10	Valtakunnallinen kalatalouspäivät 2024 osallistujien hyväksyminen

Päivä päätöskohta Asia

23.4.2024	21.2.	Vuoden 2024 toteutettavat toimenpiteet, kalastuksen valvonta, Suolijärven vesistöalueen taimen poikastuotanto alueiden kartoitus, Hoitokalastus 2024 ja esiteverkkoaitojen tarkastus
	21.3.	Suolijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alue
	23	Toiminnanjohtajan palveluhinnan tarkistus

Päivä päätöskohta Asia

6.6.2024	30	ELY-keskuksen päätös omistajakorvauksien jakamisesta vuodelta 2023 (LAPELY/2623/2024) sekä päätetään muutoksen hakemisesta ELY-keskuksen päätöksestä Pohjois-Suomen hallinto oikeudelta
	31	Kalastuksen valvonta kesällä 2024
	32	Suolijärven vesistöalueen taimen poikastuotanto alueiden kartoi tus
	33	Hoitokalastus 2024
	35	TIEDONANNOT, ALOITTEET JA LAUSUNNOT
		PVO-Vesivoiman Puhti-hanke pumppuvoimalan rakentaminen
	36	MUUT ASIAT
		PVO-Vesivoima järjestää 27.6.2024 keskustelu/tiedotustilaisuuden

Päivä päätöskohta Asia

19.11.2024	42	KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINNASTA
	42.1.	Suolijärvien säännöstely, velvoiteistutukset ja hoitokalastus
	42.2.	Esite hoitokalastuksen hankkeistamisesta
	42.3.	Kalastuksen valvonta vuonna 2024
	42.4.	Taimennäytteiden pyynti kesällä 2024

3.2. Kalatalousalueen jäsenet

Kalatalousalueen jäseniä ovat kalastusoikeuden haltijat ja valtakunnalliset kalastusalan järjestöt. Alla olevassa taulukossa on lueteltu jäsenet ja niiden pinta-alat, joilla on vähintään yksi äänioikeutettu edustaja yleiskokouksessa.

Loput jäsenet ovat osakaskuntia tai yksityisiä vesialueiden omistajia, joiden pinta-ala jää alle 50 hehtaarin. Näiden yhteenlaskettu pinta-ala on 1 351,35 ha.

Jäsenyhteisö	Kiinteistötunnus	Pinta-ala
Aittaperän osakaskunta	614-401-876-1	1722,73
Eroheiton osakaskunta	614-405-876-2	135,93
Hietajärven kylän vesialueet	732-405-876-1	201,97
Hämeen kylän osakaskunta	614-404-876-1	3748,05
Jumiskon osakaskunta	614-405-876-1	2927,24
Yksityinen	614-404-71-0+1	97,16
Kuusamon kylien yhteisten vesialueiden osakaskunta	305-876-1-0	74,1
Lehtiniemen osakaskunta	614-408-876-1	1778,32
Luovijärven osakaskunta	614-876-7-0	109,15
Maaninkavaaran osakaskunta	614-409-876-2	169,01
Metsähallitus	614-891-1-2+15	3270,14
Mourun Osakaskunta	614-409-876-1	733,99
Paloperän osakaskunta	320-417-876-1+2	1017,07
Peräposion osakaskunta	614-412-876-1	735,42
Posion 13 kylän osakaskunta	614-876-1-0	333,69
RN:ot 26-30 vesialueet Ala-Suolijärvessä, Pernunlammessa, Purnunlammessa ym.	614-401-876-2	110,61
RN:ot 44-47 vesialueet Yli-Suolijärvessä, Rutajärvessä, Iso- ja Pikku-Ulkujärvissä ym.	614-408-876-3	110,49
RN:ot 72-93 vesialueet Alajärvessä, Kumpujärvi, Kovajärvi, Kari-Teerijärvi, Pajujärvi ym.	614-404-876-3	244,97
Säynäjä- ja Suolijärven vedet	614-405-876-3	56,4
Vesialueet Irnijärvessä, Saarijärvi ym.	614-876-3-0	66,77
Vääräjärven osakaskunta	614-876-2-0	363,53
Kalatalouden Keskusliitto ry		
Suomen Ammattikalastajaliitto ry		
Suomen Kalastusopaskilta ry		
Suomen Sisävesiammattikalastajat ry		
Lapin Vapaa-ajan kalastajat ry		
Pinta-alat yhteensä		18006,74

4. KÄYTTÖ-JA HOITOSUUNNITELMAN TOIMEENPANO JA KALASTUKSEN SEKÄ KALAKANTOJEN HOITOTOIMENPITEIDEN SEURANTATIEDOJEN KERÄÄMINEN

4.1. Taimen tutkimus

Kalatalousalue käynnisti toimintavuoden aikana hankkeen, jossa kartoitetaan taimenen poikastuotantoalueet. Hankkeen aikana selvitetään poikastuotantoon soveltuvat alueet ja kerätään näytekaloja taimenen iän ja kannan määrittämistä varten. Lisäksi laaditaan selvitys siitä, kuinka ja mistä kunnostushankkeille voisi saada avustuksia.

Hanke on osa käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanoa, ja sen aikana koekalastetaan Vääräjoki, Kiekkijoki ja Mourujoki. Koekalastusta varten haettiin Lapin ELY-keskukselta poikkeuslupa alamittaisten taimenten pyyntiin. Hanke osa rahoitetaan Lapin ELY-keskukselta saadulla kalatalouden edistämismääräraha avustuksella.

Kesän 2024 aikana hallituksen jäsenet keräsivät näytekaloja Kiekkijoesta. Kesän 2025 aikana näytekalojen pyyntiä jatketaan, ja lisäksi suoritetaan sähkökoekalastukset erillisen koekalastussuunnitelman mukaisesti. Sähkökoekalastuksia on Kiekkijoella tehty aiemmin vuonna 2014.

4.2. Suolijärven kalanhoitovelvoite

PVO-Vesivoima Oy toteuttaa Suolijärvillä kalanhoitotoimenpiteitä, jotka perustuvat korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen ja yhtiön viisivuotiskausittain laatimaan toteutussuunnitelmaan. Nykyinen toimeenpanojakso on laadittu vuosille 2023–2027. Toimeenpanosuunnitelma sisältää siika- ja taimenkantojen hoitosuosituksen, hoitokalastuksen ja hoitotoimenpiteiden tarkkailun. Hoitokalastussaaliin valvonnasta vastaa kalatalousalue.

Velvoitteena tulee istuttaa 27 000 vähintään 18 cm pituista järvitaimenen poikasta ja 450 000 vaellussiian yksikesäistä poikasta.

Vuonna 2024 istutettiin Ala- ja Ylä-Suolijärveen, Oivanjärveen, Nolimojärveen, Irni-Vierusjärveen, Isojärveen ja Niemijärveen yhteensä 27 253 vähintään 18 cm pituista taimenyksilöä vastaava määrä. Kaikki istukkaat olivat rasvaeväleikattuja.

Vaellussiian istutukset muutettiin 3–4-kesäiseen järvitaimeneen (117 081 siikayksilöä) ja pohjasiikaan (34 200 siikayksilöä). Hoitokalastusta tehtiin Ala-Suolijärven Murto- ja Hämeenselällä, josta saatiin saalista yhteensä 93 129 siikayksilöä, sekä Ylä-Suolijärven Niskaselältä, josta saatiin yhteensä 36 976 siikayksilöä. Muilla velvoitealueen järvillä ei tehty hoitokalastusta. Taulukossa 1 on esitetty suoritettut istutukset kalalajeittain.

Toimintakauden lopussa vaellussiian tase oli 970 551 yksikköä alijäämäinen, ja se kasvoi vuodesta 2023 yhteensä 87 526 yksiköllä.

Taulukko 1. Yhteenveto Suolijärvien velvoiteistutuksista vuonna 2024

	TAIMEN		SIIKA					
	VELVOITE	TOTEUTUNUT	VELVOITE	TOTEUTUNUT				
	Taimen kpl	Taimen kpl	Siika kpl	Siika kpl	Taimen kpl	Hoitokalas tus	Yhteensä siikaa	siika tase vuoden 2024 lopulla
Ylä-Suolijärvi	7 992	7761	133 200	28 200	56 215	36 976	121 391	-295 008
Ala-Suolijärvi	15 012	15 591	250 200		15 591	93 129	108 720	-547 444
Oivanjärvi	513	340	8550		4 323		4323	-34 355
Nolimojärvi	432	389	7200	6 000	3 223		9223	28 899
Irni-Vierusjärvi	999	1 005	16650		11 869		11869	-70 898
Isojärvi	1188	1 303	19800		11 869		11869	-13 016
Niemijärvi	864	864	14400		13 991		13991	-38 729
YHTEENSÄ	27 000	27 253	450 000	34 200	117 081	130 105	281 386	-970 551

Pyydysyksikkösaaliiden seuraamiseksi vuonna 1982 käynnistettyä kirjanpitokalastusta jatkettiin 10 kalastajan toimesta (Ylä-Suolijärvi 7, Ala-Suolijärvi 4). Vuotta 2024 koskeva Suolijärvien alueen kalastustiedustelu toteutetaan alkuvuodesta 2025.

Suolijärven kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa esitetään, että käyttö- ja hoitosuunnitelman vaikuttavuutta arvioidaan kalakannoille, kalastukselle, yhteistoiminnalle ja kalastuksenvalvonnalle asetettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella.

Arviointi tehdään kolmen vuoden välein siten, että ensimmäinen arvio vaikuttavuudesta on käytettävissä vuoden 2025 vuosikokouksessa ja toinen arvio vuoden 2030 vuosikokouksessa. Koska vireillä oleva taimenen tutkimus ja Suolijärvien kalastustiedustelu toteutetaan alkuvuodesta 2025 koskien vuoden 2024 kalastusta, vaikuttavuusarviointi tehdään vuoden 2026 yleiskokoukseen.

4.3. Muu kalavesien hoito

Kalatalousalue vastaa Luksuan ja Irnin kalojen alaslaukusesteaitojen hoitamisesta. Ylläpito ja huolto rahoitetaan Suolijärvien säännöstelymaksulla.

5. KALASTUKSEN VALVONTA

Kalastuksen valvontaa suoritti kolme kalatalousalueen valtuuttamaa kalastuksenvalvojaa. Valvontaa tehtiin kaikkiaan 86,5 tuntia. Valvonta kohdistui Aittaperän, Jumiskon (myös Niemijärvi), Hämeen ja Lehtiniemen osakaskuntien alueelle. Valvojat olivat liikkeellä kaikkiaan 14 päivänä. Valvontaan tehtiin talvella moottorikelkoilla ja sulan veden aikana moottoriveneillä. Kalastuksenvalvonta toteutettiin edistämismääräraha hankkeella ja valvonnasta tehtiin erillinen raportti.

6. KALASTONHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVAT KORVAUKSET VESIALUEIDEN OMISTAJILLE

Kalatalousalue jakoi omistajakorvaukset vuodelta 2022. Kalatalousalue hyväksyy korvausvarojen jakotaulukot kalatalousalueen yleiskokouksessa 14.5.2024.

7. SUOLIJÄRVEN VIEHEKALASTUKSEN YHTEINÄISLUPA-ALUE

Hallitus jatkoi viehekalastuksen yhtenäislupa-alueen kehittämistä ELY-keskuksen edistämismäärärahalla.

SUOLIJÄRVEN KALATALOUSALUEEN HALLITUS